



Ombudsman může:

řešit stížnosti na činnost Vězeňské služby České republiky

řešit stížnosti na podmínky a zacházení s osobami umístěnými ve vazbě, výkonu trestu a zabezpečovací detenci

provést systematickou návštěvu zařízení (bližší informace o nich najdete v letáku [Ochrana lidí omezených na svobodě](#)).

Letáky ombudsmana najdete na www.ochrance.cz v části [Nevím si rady se svou životní situací](#).



Ombudsman nemůže:

přeposílat poštu zaslanou vězňenými osobami

zařídit přemístění vězňené osoby do jiného zařízení

přikazovat vězeňské službě, aby něco udělala – to může pouze *doporučit*

přimlouvat se za vězňenou osobu u úřadů, soudů či jiných institucí

prošetřit správnost a kvalitu léčby u stížností na zdravotnickou péči

Kdy si stěžovat ombudsmanovi?

- Upřednostňujeme, pokud se **nejprve pokusíte vyřešit situaci přímo s věznicí**. Proto si před zasláním stížnosti ombudsmanovi stěžujte ve věznici. Stížnost musí být prošetřena a vyřízena do 30 dnů ode dne doručení (max. do 60 dnů).
- Když nebudete spokojeni s tím, jak věznice Vaši stížnost vyřešila, můžete se obrátit na ombudsmana. V podnětu uveďte, **s čím přesně nesouhlasíte**, a přiložte i veškeré související dokumenty; mohou to být i originály, vrátíme Vám je.
- Na ombudsmana se rovněž můžete obrátit, pokud věznice nevyřídí Vaši stížnost do 30 dnů nebo pokud Vás o jejím vyřízení nijak nevyrozumí.
- Napsat ombudsmanovi můžete i **za svého příbuzného či blízkého**, který je ve vězení. V takovém případě doložte dokument, z něhož bude vyplývat, že s tím Váš blízký souhlasí. Ideálně zašlete podepsanou plnou moc – stačí neověřená. To je jediná odlišnost při podání podnětu.



Stížnostmi na podmínky vězňených osob se zabývají i krajská státní zastupitelství. Zabývají se rovněž i tím, jestli je vykonávaná vazba, trest či zabezpečovací detence v souladu se zákonem.



Jsem ve vězení



Nesouhlasím se svým uvězněním.

1. Ombudsman v tomto případě nemůže zasáhnout.

Ombudsman nemůže poskytovat právní poradenství. Rovněž nesmí zasahovat do trestního řízení. Bližší informace o působnosti ombudsmana naleznete v letáku [Ombudsman](#).

2. Obráťte se na advokáta.

Pokud potřebujete zprostředkovat kontakt na advokáta, požádejte o pomoc personál věznice, např. sociální pracovníky. Více k právní pomoci najdete v letáku [Právní pomoc](#).



Chci do jiné věznice.

1. Ombudsman nemůže vězeňské službě přikázat Vaše přemístění.

2. Podejte řediteli kmenové věznice žádost o přemístění.

Věznice jsou přeplněné. Proto je možné, že Vaše žádost bude zamítnuta z kapacitních důvodů. Zůstanete však v **pořadníku** a věznice Vás osloví, až se místo pro Vás uvolní. Pokud bude Vaše žádost zamítnuta z jiných důvodů, můžete si novou podat za tři měsíce. Ombudsman nemůže žádost podat za Vás.

3. Ombudsman může prošetřit, zda byla žádost o přemístění vyřízena řádně a včas.



Nesouhlasím s uložením kázeňského trestu.

1. Podejte stížnost proti rozhodnutí o jeho uložení.

Stížnost můžete podat jak písemně, tak ústně. Musíte tak učinit do **3 dnů**. O stížnosti věznice rozhodne do 5 pracovních dnů.

2. U některých kázeňských trestů můžete podat žalobu k soudu.

Jedná se o následující: **pokuta, propadnutí věci, (celodenní) umístění do uzavřeného oddělení či oddílu, umístění do samovazby.**

Před podáním žaloby nejprve podejte **stížnost** popsanou v předchozím bodu. Žalobu musíte podat **do dvou měsíců** od oznámení rozhodnutí o stížnosti, a to ke krajskému soudu, v jehož obvodu věznice je. Podání žaloby stojí 3 000 Kč, ale můžete požádat o osvobození od soudních poplatků, pokud prokážete, že nemáte dost finančních prostředků.

3. Ombudsman může prověřit, zda byl kázeňský trest uložen v souladu se zákonem. Ombudsman předpokládá, že nejprve podáte stížnost proti kázeňskému trestu.



Mám problém se zdravotní péčí.

1. Podejte stížnost řediteli věznice.

Když nebudete s odpovědí ředitele spokojeni, podejte **stížnost Ministerstvu spravedlnosti**, které řeší správnost i kvalitu léčby u stížností na zdravotní péči.

2. Ombudsman může prošetřit, jestli byly stížnosti vyřízeny úplně, srozumitelně a včas.

Ombudsman může prošetřit, jak po formální stránce ředitel věznice nebo ministerstvo stížnost vyřídili. Ombudsman nemůže posuzovat správnost ani kvalitu léčby. Více k tématu najdete v letáku [Zdravotnictví – stížnosti](#).



Jsem obětí násilí či šikany.

1. Řekněte o tom personálu věznice.

Jste povinni ohlásit vše, co může způsobit ohrožení Vaší bezpečnosti, rovněž i bezpečnosti jiných vězňů, personálu věznice a věznice samotné. Povinností personálu věznice je neprodleně jednat, abyste byli opět v bezpečí.

Takto postupujte bez ohledu na to, jestli se cítíte být ohroženi ze strany ostatních vězňů nebo personálu věznice.

2. Ombudsman může prověřit, jak personál na oznámení o šikaně či násilí reagoval.



Chci si stěžovat na něco jiného.

1. Nejprve se pokuste situaci vyřešit s věznicí.

V průběhu Vašeho pobytu ve věznici se může stát, že nebudete spokojeni s tím, jak je s Vámi zacházeno. Může se jednat o **jednání personálu, potíže s poštou a balíčky, telefonováním, návštěvami, stravou, hygienickým či materiálním vybavením** a podobně.

Nejlepším řešením je podat písemnou stížnost na oddělení prevence a stížností.

2. V případě nespokojenosti s řešením stížnosti se můžete obrátit na ombudsmana.

Napište dopis ombudsmanovi. V něm popište veškeré okolnosti – dopis není kontrolován věznicí. Přiložte také všechny související dokumenty. Zašlete je na adresu **Kancelář veřejného ochránce práv, Údolní 39, 602 00 Brno**. Pokud nemáte na vězeňském kontě žádné peníze, věznice dopis odešle zdarma.

Ombudsman řeší stížnosti zpravidla na základě dokumentů a vyjádření. V naléhavých případech může jet i na místní šetření.



Budu propuštěn



Nemám zázemí – bydlení, práci.

1. Obráťte se na sociálního pracovníka věznice.

Požádejte ho o zkontaktování se **sociálním kurátorem obce s rozšířenou působností** (dále také „sociální kurátor“) dle toho, kde máte hlášen trvalý pobyt. Kurátor Vás poté může navštívit ve věznici a poskytnout potřebné informace: kontakty na ubytovací zařízení, úřad práce a další.



Nemám občanský průkaz.

1. Obráťte se na sociálního pracovníka věznice.

Sociální pracovník Vám na žádost pomůže vyřídit nový občanský průkaz.

Pokud budete propuštěni bez platného občanského průkazu, kontaktujte sociálního kurátora. Ten Vám na požádání pomůže s vyřízením nového občanského průkazu. Po propuštění Vám s vyhledáním správné obce s rozšířenou působností mohou pomoci na obecním úřadě v místě Vašeho bydliště.

2. Občanský průkaz po propuštění z věznice budete potřebovat.

Z věznice byste měli odcházet s **platným občanským průkazem a potvrzením o propuštění z výkonu trestu**. Občanský průkaz totiž potřebujete pro vyřizování všech úředních záležitostí. Bez něj Vám úřad práce může zamítnout různé dávky od státu, na které byste mohli mít nárok. Ani by Vás úřad práce nemohl zaevidovat jako uchazeče o zaměstnání.



Nemám dost peněz.

1. Po propuštění se obraťte na sociálního kurátora.

Sociální kurátor Vám může pomoci podat žádosti o dávky pomoci v hmotné nouzi. Žádosti se podávají na úřadu práce na oficiálních tiskopisech. Ty Vám může pomoci sehnat sociální kurátor. Naleznete je i vytištěné přímo na úřadu práce nebo v elektronické formě na webových stránkách <https://portal.mpsv.cz/forms>. Žádosti o dávku můžete podat kdykoliv. Úřad práce však nemusí žádostem vyhovět.

2. Nechte se zaevidovat jako uchazeč o zaměstnání na úřadu práce.

Úřad práce Vám může pomoci najít **novou práci**. Jako uchazeč o zaměstnání máte větší šanci, že Vám bude přiznán **příspěvek na živobytí** či **doplatek na bydlení**. Za splnění určitých podmínek můžete žádat i o **příspěvek na bydlení**. Žádosti o ně opět podejte na příslušných tiskopisech na úřadu práce.